

Uchwała Nr SO-10/0957/144/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 5 grudnia 2023 roku

w sprawie: wyrażenia opinii o projekcie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Książ Wlkp. na lata 2024-2030.

Skład Orzekający wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 r. w osobach:

Przewodnicząca: Małgorzata Lisowska
Członkowie: Zdzisław Drost
Danuta Szczepańska

działając na podstawie art. 13 pkt. 12 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1325) w związku z art. 230 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Gminy Książ Wlkp. projekcie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Książ Wlkp. na lata 2024-2030

opinię pozytywną z uwagami.

UZASADNIENIE

I.

Projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Książ Wlkp. na lata 2024-2030 wraz z objaśnieniami przyjętych do WPF wartości został przekazany tutejszej Izbie w dniu 15 listopada 2023 r.

Wydając niniejszą opinię Skład Orzekający zapoznał się z następującymi dokumentami będącymi w posiadaniu Izby: uchwałą budżetową na 2023 r. ze zmianami, uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Książ Wlkp. na lata 2023-2030 ze zmianami, projektem uchwały budżetowej na 2024 r., uchwałami obojętnymi mającymi wpływ na zadłużenie Jednostki, sprawozdaniami sporządzonymi wg stanu na dzień 31.12.2022 r. i 30.09.2023 r.

II.

1. Projekt uchwały w sprawie WPF zawiera dane wymagane przepisami art. 226 ustawy o finansach publicznych, z poniższą uwagą.

W projekcie uchwały budżetowej na 2024 rok postanowiono sfinansować deficyt budżetu w wysokości 6.623.624,38 zł przychodami z tytułu sprzedaży innych papierów wartościowych – obligacji komunalnych w wysokości 4.896.400,00 zł oraz przychodami z tytułu przelewów z rachunków lokat w kwocie 1.727.224,38 zł.

W projekcie zaplanowano przychody w łącznej kwocie 7.727.224,38 zł, w tym z tytułu:

- emisji obligacji komunalnych w kwocie 6.000.000,00 zł,
- przelewów z rachunków lokat w kwocie 1.727.224,38 zł.

W odniesieniu do planowanych przychodów z tytułu przelewów z rachunków lokat w objaśnieniach do Wieloletniej Prognozy Finansowej przyjętych wartości (str. 3) podano, że *„Planuje się w grudniu 2023 r dokonanie zwiększeń po stronie dochodów z tytułu przyznanych ponadplanowych środków oraz zmniejszenia po stronie wydatków o środki nie wydatkowane na zaplanowane zadania planując przychody – przelewy z rachunku lokat w kwocie 1.727.224,38 zł. Dochody ponadplanowe w kwocie 203.213,00 zł wynikają z podziału rezerwy subwencji ogólnej na 2023 r. przyznanej na podstawie pisma ST3.4751.1.15.2023.g w dniu 8 listopada 2023 r. Wydatki nie zrealizowane na zaplanowane zadania wynikają z:*

- *przeniesienia realizacji z roku 2023 do roku 2024 zadania pn. „Przebudowa odcinka drogi Nr G603001 wraz z przepustem na kanale Książ Wlkp.” w kwocie 61.500,00 zł pod nową nazwą „Przebudowa przepustu w ciągu drogi gminnej ul. Leśna w Konarzycach”,*
- *zmniejszenia w planie środków na zadanie pn. „Odpłatne przejście przez gminę – sieć wodociągowa” w kwocie 200.000,00 zł,*
- *zmniejszenie planu na odsetki od samorządowych papierów wartościowych lub zaciągniętych przez jednostkę samorządu terytorialnego kredytów i pożyczek w kwocie 170.000,00 zł,*
- *zmniejszenie planu na koszty emisji samorządowych papierów wartościowych oraz inne opłaty i prowizje w kwocie 45.000,00 zł,*
- *zmniejszenie planu na wynagrodzenia w osobowe pracowników oraz nauczycieli w kwocie 360.000,00 zł,*
- *zmniejszenie planu na zakup energii w kwocie 687.511,38 zł.”.*

W związku z tym, iż budżet 2023 roku nie został zakończony Skład Orzekający wskazuje na konieczność bieżącego monitorowania wykonania bieżącego budżetu oraz dokonania stosownych zmian przed podjęciem uchwały budżetowej na 2024 rok.

2. Planowane wielkości budżetowe w latach objętych prognozą zapewniają przestrzeganie zasady, o której mowa w art. 242 ustawy o finansach publicznych.
3. Z projektu wynika, że Wieloletnia Prognoza Finansowa została opracowana na lata 2024-2030, a prognoza kwoty długu sporządzona jest na okres na który zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania.
4. Na podstawie prognozy kwoty długu ustalono, że w roku budżetowym 2024 i w latach następnych zostanie zachowana relacja, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych.
5. W projektowanym wykazie planowanych przedsięwzięć wieloletnich przewiduje się kontynuację wszystkich zadań zaplanowanych w aktualnie obowiązującej wieloletniej prognozie finansowej wykraczających poza 2023 rok. Skład Orzekający jednakże zauważa, że w przypadku niektórych zadań wystąpiły rozbieżności, które szczegółowo omówiono w pkt. III niniejszej opinii.

Do projektu wprowadzono trzy nowe przedsięwzięcia wieloletnie: „Przebudowa drogi gminnej w Łężku” (poz. 1.3.2.28), „Renowacja elewacji budynku zabytkowego dworu w Chrzastowie służącego celom oświatowym” (poz. 1.3.2.29), „Przebudowa drogi do terenów inwestycyjnych Książ Wlkp.-Radoszkowo” (poz.1.3.2.30) oraz dokonano zmiany nazwy przedsięwzięcia z „Przebudowa odcinka drogi Nr G603001 wraz z przepustem na kanale Książ Wlkp.” na „Przebudowa przepustu w ciągu drogi gminnej ul. Leśna w Konarzycach” (poz. 1.3.2.23).

III.

Skład Orzekający wskazuje, że w przedłożonym projekcie stwierdzono następujące uchybienia:

1. W postanowieniach § 2 ustalających wykaz przedsięwzięć zgodnie z załącznikiem Nr 2 do projektu uchwały zbędnie zawarto zapis: *„(...) oraz z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.”*

Zgodnie z art. 228 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych organ stanowiący może upoważnić zarząd jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna

do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.

Skład Orzekający wskazuje, iż postanowieniem § 2 ustalono wykaz przedsięwzięć, natomiast upoważnienia do zaciągania zobowiązań zawarto w § 3 projektu uchwały i tam winno być ujęte również zacytowane powyżej upoważnienie do zaciągania zobowiązań, o których mowa w art. 228 ust. 1 pkt 2.

2. W załączniku Nr 2 do projektu uchwały pn. „Wykaz przedsięwzięć do WPF” ustalono niezgodne z obecnie obowiązującą Wieloletnią Prognozą Finansową (ostatnia zmiana: uchwała Nr LVII/413/2023 Rady Miejskiej w Książu Wlkp. z dnia 28.09.2023 r.) okres realizacji, łączne nakłady finansowe, limity wydatków poszczególnych lat, a także niezgodny z limitami wydatków poszczególnych lat okres realizacji przedsięwzięć:

- a) Okres realizacji przedsięwzięcia pn. „Dowozy szkolne dzieci niepełnosprawnych - dowóz dzieci niepełnosprawnych z terenu gminy Książ Wlkp. do szkoły specjalnej w Śremie” ustalono na lata 2023-2026, dla którego przyjęto łączne nakłady finansowe w kwocie 464.030,40 zł, limity wydatków poszczególnych lat: 184.000,00 zł w 2024 roku i 211.600,00 zł w 2025 roku oraz limit zobowiązań w kwocie 298.123,20 zł (poz. 1.3.1.1). Z zapisów tych wynika, że limit wydatków 2023 r. wynosił 68.430,40 zł. Natomiast z ostatniej zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej w 2023 roku wynika, że powyższe zadanie realizowane jest od roku 2016. W obowiązującej aktualnie WPF dla zadania tego określono okres realizacji w latach 2016-2024, łączne nakłady finansowe w kwocie 870.484,70 zł, limity wydatków poszczególnych lat: kwota 160.000,00 zł w 2023 r. i kwota 184.000,00 zł w 2024 r. oraz limit zobowiązań w wysokości 86.200,00 zł. Ponadto w projekcie WPF limit wydatków 2026 roku (ostatni rok realizacji) ustalono na poziomie 0,00 zł.

W objaśnieniach zawarto informację: „*Dowozy szkolne dzieci niepełnosprawnych – umowa zawierana jest na rok szkolny*”.

- b) Okres realizacji przedsięwzięcia pn. „Dowozy szkolne na terenie gminy Książ Wlkp. - dowóz dzieci do szkół gminnych - Książ Wlkp.” ustalono na lata 2023-2026, dla którego przyjęto łączne nakłady finansowe w kwocie 1.999.009,60 zł, limity wydatków poszczególnych lat: 805.000,00 zł w 2024 roku i 925.750,00 zł w 2025 roku oraz limit zobowiązań w kwocie 1.349.727,20 zł (poz. 1.3.1.2). Z zapisów tych wynika, że limit wydatków 2023 r. wynosił 268.259,60 zł. Natomiast z ostatniej zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej w 2023 roku wynika, że powyższe zadanie realizowane jest od roku 2016. W obowiązującej aktualnie WPF dla zadania tego określono okres realizacji

w latach 2016-2024, łączne nakłady finansowe w kwocie 4.308.470,65 zł, limity wydatków poszczególnych lat: kwota 700.000,00 zł w 2023 r. i kwota 805.000,00 zł w 2024 r. oraz limit zobowiązań w wysokości 415.000,00 zł. Ponadto w projekcie WPF limit wydatków 2026 roku (ostatni rok realizacji) ustalono na poziomie 0,00 zł.

W objaśnieniach zawarto informację: „*Dowozy szkolne na terenie gminy Książ Wlkp. – umowa zawierana jest na rok szkolny*”.

- c) Okres realizacji przedsięwzięcia pn. „Ubezpieczenie majątku oraz interesu majątkowego gminy Książ Wlkp. - ubezpieczenie od ognia i innych zdarzeń losowych, od kradzieży, sprzętu elektronicznego, odpowiedzialności cywilnej, następstw nieszczęśliwych wypadków, komunikacyjne” ustalono na lata 2021-2027, dla którego przyjęto łączne nakłady finansowe w kwocie 232.755,00 zł, limity wydatków poszczególnych lat: 45.000,00 zł w 2024 roku, 45.000,00 zł w 2025 roku i 45.000,00 zł w 2026 roku oraz limit zobowiązań w kwocie 135.000,00 zł (poz. 1.3.1.4). Z zapisów tych wynika, że limit wydatków 2023 r. wynosił 97.755,00 zł. Natomiast z ostatniej zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej w 2023 roku wynika, że powyższe zadanie realizowane jest od roku 2016. W obowiązującej aktualnie WPF dla zadania tego określono okres realizacji w latach 2016-2023, łączne nakłady finansowe w kwocie 209.963,00 zł, limit wydatków 2023 roku w kwocie 43.000,00 zł oraz limit zobowiązań w wysokości 0,00 zł. Ponadto w projekcie WPF limit wydatków 2027 roku (ostatni rok realizacji) ustalono na poziomie 0,00 zł.

W objaśnieniach zawarto informację: „*Ubezpieczenie majątku oraz interesu majątkowego gminy Książ Wlkp. – umowa będzie zawarta na okres 3 lat, dotychczasowa umowa obowiązuje do 30 kwietnia 2024 r.*”.

- d) Okres realizacji przedsięwzięcia pn. „Zimowe utrzymanie dróg – bezpieczeństwo kierowców na drogach” ustalono w latach 2023-2025, dla którego przyjęto łączne nakłady finansowe w kwocie 300.000,00 zł, limity wydatków poszczególnych lat: 120.000,00 zł w 2024 roku o 120.000,00 zł w 2025 roku oraz limit zobowiązań w kwocie 180.000,00 zł (poz. 1.3.1.8). Z zapisów tych wynika, że limit wydatków 2023 r. wynosił 60.000,00 zł. Natomiast z ostatniej zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej w 2023 roku wynika, że powyższe zadanie realizowane jest od roku 2022. W obowiązującej aktualnie WPF dla zadania tego określono okres realizacji w latach 2022-2023, łączne nakłady finansowe w kwocie 185.071,19 zł, limit wydatków 2023 r. w wysokości 120.000,00 zł oraz limit zobowiązań w wysokości 60.000,00 zł.

W objaśnieniach w odniesieniu do powyższego przedsięwzięcia nie zawarto żadnej informacji.

3. Wystąpiły rozbieżności w zakresie łącznych nakładów finansowych oraz limitu wydatków poszczególnych lat pomiędzy aktualnie obowiązującą Prognozą, a projektem WPF dotyczące następujących przedsięwzięć:
 - a) „Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Kielczynku – I etap” (poz. 1.3.2.22),
 - b) „Przebudowa przepustu w ciągu drogi gminnej ul. Leśna w Konarzycach” (poz. 1.2.3.23),
 - c) „Wpłaty na pokrycie wkładu własnego na zakup 25 autobusów niskoemisyjnych – Lokalny Transport Zbiorowy” (poz. 1.3.2.24),
 - d) „Budowa oświetlenia drogowego Włociejewice-Ługi” (poz. 1.3.2.31).
4. Nie zachowano chronologii w numeracji przedsięwzięć, a mianowicie:
 - w zakresie wydatków bieżących ustalono następującą numerację: 1.3.1.1, 1.3.1.2, 1.3.1.4, 1.3.1.6, 1.3.1.8, 1.3.1.9 wykazując razem 6 przedsięwzięć. Zatem numeracja winna obejmować pozycje od 1.3.1.1 do 1.3.1.6,
 - w zakresie wydatków majątkowych numerację rozpoczęto od poz. 1.3.2.22 do poz. 1.3.2.31 wykazując ogółem 10 przedsięwzięć. Zatem numeracja winna obejmować pozycje od 1.3.2.1 do 1.3.2.10.

W objaśnieniach wartości przyjętych w projekcie Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Książ Wlkp. na lata 2024-2030 w zakresie przedsięwzięć zawarto informację: *„Przedsięwzięcia zostały uaktualnione w zakresie limitu wydatków, limitu zobowiązań, łącznych nakładów finansowych oraz okresu realizacji zadań zgodnie z nowymi założeniami.”*

W ocenie Składu Orzekającego w objaśnieniach przyjętych wartości do projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2024-2030 niewystarczająco wyjaśniono zaistniałe, przedstawione powyżej, rozbieżności oraz błędnie ustalono przedsięwzięcia w zakresie dowozu uczniów do szkół, ubezpieczenia gminnego oraz zimowego utrzymania dróg. Skład Orzekający wskazuje, że nie jest możliwe sfinansowanie w 100% zobowiązań wynikających z realizacji przedsięwzięcia przed jego zakończeniem (za wyjątkiem ubezpieczenia majątku). Należy uznać, że wadliwie nie zaplanowano limitów wydatków na ostatnie lata realizacji zadań omówionych w części lit. a) i lit. b), bądź nieprawidłowo określono okres realizacji tych zadań. Ponadto wsteczne zmiany okresu realizacji przedsięwzięć (w odniesieniu do minionych, zamkniętych i rozliczonych lat), zmiany

łącznych nakładów finansowych nie uwzględniające lub uwzględniające tylko częściowo wydatki roku 2023 i lat wcześniejszych, a także okres na który zawierano i planuje się zawierać umowy wskazują na błędne ustalenie poszczególnych zadań, które winny stanowić odrębne przedsięwzięcia.

Mając na uwadze całokształt dokonanych ustaleń i analiz Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

**Przewodnicząca
Składu Orzekającego**

Małgorzata Lisowska

Pouczenie: *Od uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.*